

NUH NACİ YAZGAN ULUSAL SAĞLIK BİLİMLERİ KONGRESİ

3-4 MAYIS 2024

NUH NACİ YAZGAN ÜNİVERSİTESİ - KAYSERİ

SAĞLIKLI VE AKTİF YAŞAM

www.nnysaglikkongresi.org

ATLAX

KONGRE KİTABI

ISBN NO: 978-625-97982-0-2

info@nnysaglikkongresi.org

www.nnysaglikkongresi.org

[nnysaglikkongresi](https://www.instagram.com/nnysaglikkongresi)

Sözel Bildiri

PREMATÜRELER BEBEKLERİN PARENTERAL BESLENMESİNDE OMEGA YAĞ ASİTLERİ

OMEGA FATTY ACIDS IN PARENTERAL NUTRITION OF PREMATURE INFANTS

HÜRMET KÜÇÜKKATIRCI BAYKAN | BEHİCE NUR KOCAOĞULLARI

*Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kapadokya Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Beslenme ve Diyetetik Bölümü Stajyer Diyetisyen
dyl_hurmetkk@hotmail.com, kocaogullaribehice@gmail.com*

Amaç: Normal gebelik süresi, annenin son menstrüasyon tarihinden itibaren 40 haftadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), 37. gestasyonel haftadan önce olan canlı doğumları “prematüre doğum” olarak adlandırmaktadır (1). Bebekler için en ideal besin anne sütüdür ve doğumdan sonra mümkün olan en kısa sürede tüm bebeklere anne sütünün verilmesi amaçlanmalıdır. Besin maddelerini oral ya da enteral yolla alamayan ve/veya bu yollardan yeterli enerji ve besin ögesi ihtiyacını karşılayamayan prematüre bebeklere ise ilk saatten itibaren total parenteral beslenme (TPN) başlanmalıdır (2). Yoğun erken TPN'nin amacı; intrauterin büyüme hızının yakalanması, bilişsel skorların iyileştirilmesi, mortalite oranının düşürülmesi, ağırlık kaybının azaltılması ve pozitif nitrojen dengesinin sağlanmasıdır (2). TPN'nin içeriğinde yer alan yağ asitleri, non-protein enerjiyi sağlayarak pozitif nitrojen dengesinin korunmasında görev alırlar (3). Bu bildiri; “Prematüre bebeklerin parenteral beslenmesinde omega yağ asitlerinin etkileri ile ilgili genel bilgiler” özetlenmiştir.

Ana Metin: Prematüre bebekler, miadında doğan bebeklere kıyasla daha düşük endojen lipid deposuna sahiptirler (3). Parenteral lipid emülsiyonları; yüksek enerji, düşük hacim ve esansiyel yağ asidi içerikleri ile prematüreler için non-protein enerji kaynağıdır (4, 5). İlgili alanda gerçekleştirilen; “Preterm Bebeklerde Yüksek Erken Parenteral Lipid (HELP)” çalışmasında; çok düşük doğum ağırlıklı (ÇDDA) bebeklere, yüksek erken dozda parenteral lipid sağlanmasının ağırlık kaybı oranını azalttığı, büyüme geriliği riskini düşürdüğü gözlemlenmiş ve verilen lipid emülsiyonu miktarı ile büyüme arasında pozitif ilişki olduğu saptanmıştır (4).

Omega-3 yağ asitleri; postnatal beyin gelişimi ve hücre metabolizmasında görevlidir (7). Dokosaheksaenoik asit (DHA) birikiminin gebeliğin son trimesterinde gerçekleşmesi sebebiyle prematüre bebek eksojen bir DHA kaynağına bağımlıdır (6). 222 prematüre bebeğin dâhil edildiği bir çalışmada, Omega-3 ile zenginleştirilmiş lipid emülsiyonu (SMOFlipid) kullanımının prematüre bebeklerde ağırlık kaybını azalttığı ve parenteral beslenme sonucu gelişebilecek karaciğer hastalığı (PNALD) ile ilişkili komplikasyonları geciktirdiği saptanmıştır (3).

Omega-6 yağ asitleri, eikozonoid sentezi sürecinde lökotrien B4 üretimini uyarak proinflamatuvar etki göstermektedir (6). Bu durum, Omega-6 açısından zengin bir lipid emülsiyonunun proinflamatuvar eikozonoid üretimine neden olarak oksidatif stres ve sistemik inflamasyon artışına yol açacağına dair endişeleri beraberinde getirmektedir (5). Buna ek olarak; Omega-6 yağ asitlerinin parenteral beslenme ile ilişkili kolestazda rolü olduğu ve trigliserid transportunu bozduğu bildirilmektedir (2, 7).

Tekli doymamış yağ asitlerinin (MUFA) çoklu doymamış yağ asitlerinin (PUFA) yerini alması ile birlikte lipid peroksidasyonu ve inflamasyonun azalacağı düşünülmektedir (8). Yapılan bir çalışmada; zeytinyağı bazlı lipid emülsiyonunun, soya fasulyesi yağı bazlı lipid emülsiyonu ve karışık lipid emülsiyonuna karşı anti-inflamatuvar etkisinin daha üstün olduğu gözlenmiştir (5). Burada atlanılmaması gereken nokta, MUFA'ların esansiyel yağ asidi içermemeleridir (9). TPN ile beslenmede esansiyel yağ asidi eksikliğinden kaçınmak için PUFA'lar muhakkak TPN içerisinde yer almalıdır (10).

Sonuç: Mevcut çalışmalar, omega yağ asitleriyle ilgili çelişkili kanıtlar sunmaktadır. “Türkiye Neonatoloji Derneği Prematüre Rehberi” özellikle uzun süreli (>21 gün) parenteral beslenmede balık yağı bazlı lipid emülsiyonların kullanılması önermektedir (2). Parenteral beslenmede omega yağ asidi kaynaklarının etkilerinin net olarak belirlenebilmesi için alanda gerçekleştirilecek daha çok çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut durumda klinisyenlerin en doğru bilgi alacağı kanallar, dernekler tarafından hazırlanan kılavuzlardır.

Anahtar kelimeler: omega yağ asitleri, prematüre, total parenteral beslenme